

JAN VAN DER CRUYSSSE

WIN

WIN

Manteau

Opgedragen aan Dirk Van der Cruysse (1939-2021)

© 2021 Manteau/Standaard Uitgeverij België nv,
Rooseveltplaats 12, 2060 Antwerpen en Jan Van der Cruysse

www.standaarduitgeverij.be – info@standaarduitgeverij.be

Vertegenwoordiging in Nederland:
New Book Collective, Utrecht
www.newbookcollective.com

Eerste druk: november 2021

Omslagontwerp: Wil Immink Design
Opmaak binnenwerk: Ready2Print

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 223 3823 0

NUR 330

D/2021/0034/272

INHOUD

<i>Dierbare lezer</i>	7
Laura	9
Berend Botje	51
Dertig zilverlingen	83
Gesmoorde Garupa	111
Flo	151
Flora	187
Zeemansgraf	217
Easycast Telnet Inc.	243
Bucketlist	257
Margarita burn	263
Geveltoerist	277
Teddy bear cholla	321
Bruiloft	351
Nemo	371
Epiloog	413
<i>Personenlijst</i>	417
<i>Scheepsregister</i>	423

DIERBARE LEZER,

Zoals vele andere lezers die voor u kwamen, nodig ik u graag uit om te genieten van dit verhaal – dat volledig is verzonnen en waarvan elke gelijkenis met bekende situaties of personen enkel kan worden toegeschreven aan het uiterste toeval. Met één belangrijke waarschuwing: het is niet oordeelkundig of aanbevelenswaardig om de inhoud van dit verhaal in praktijk te brengen in uw dagelijks leven. Noch in de vrije natuur, noch binnen de geborgenheid van uw eigen werk- of slaapkamer.

Misschien proefde u al een van mijn eerdere verhalen. Dan moet me van het hart: het bedroeft me dat mijn welgemeende waarschuwingen uit vorige titels niet beter ter harte zijn genomen. Nauwelijks was mijn eerste boek van de pers gerold, of bij de Nederlandse grens werd door de politie net zo'n foltercontainer aangetroffen, op een steenworp afstand van de plek waar Sergei in *Bling Bling* het leven liet. Ik schreef *Boem Boem* nog voordat ooit de eerste handgranaat in Antwerpen was ontploft, en zie wat voor malaise u daar vervolgens van gemaakt heeft.

Ik hoop oprecht dat dit nieuwe verhaal niemand aanspoort om te sjoemelen met covidvaccins, traag werkend gif, ondergrondse raket-installaties of mensensmokkel. Amper mocht ik op *WTTAA*, de meest onderhoudende en beklijvende podcast van de Lage Landen van Andries Beckers en Alex Agnew vertellen dat cryptofoons een belangrijke rol zouden spelen in dit boek, of twee dagen later ontplofte een verhaal over cryptofoons in de media. Ik wil daarom bovenstaande bede nog één keer met klem herhalen, anders krijgen u en ik vroeg of laat toch nog trammelant met de politie. Want die heeft ons inmiddels natuurlijk allang door.

Voordat ik u in de onveilige handen laat van Rocky Hamilton, John Deere, en een schare van jongedames die hun mannetje weten te staan, wil ik enkele mensen bedanken. Mijn uitgever, die me ervan overtuigde ook in dit verhaal wat te knippen, want niet alle lezers houden van dikke boeken. Mijn echtgenote, die er al zes jaar op aandringt dat ik eens een boek schrijf met een wat volwassener titel. Iedereen die me aanmoedigt om na een drukke maar boeiende dagtaak in de crisiscommunicatie en het vallen van de nacht te blijven schrijven, en bovenal u, dierbare lezer, die zich alweer op sleeptouw laat nemen

door een stoet van verknipte personages die vormgeven aan mijn favoriete bedrijvigheid. Want schrijven is het allerfijnste tijdverdrijf waarvoor men niet met twee hoeft te zijn.

Ik draag dit boek met liefde op aan mijn oom Dirk Van der Cruyse, die ons onlangs op veel te jonge leeftijd verweesd achterliet. Hij hanteerde taal niet alleen in zijn dagelijkse expertise als auteur en hoogleraar, maar ook als een onuitputtelijke bron van fijne humor. Daarvoor zal ik hem altijd dankbaar blijven.

Terwijl ik het zetwerk van dit boek enkele weken voor de verschijningsdatum in het buitenland zat te proeflezen, werden we getroffen door het verlies van onze poesiekater, de blauwe Britse korthaar die 14 jaar lang deel mocht uitmaken van ons gezin. Dagen en halve nachten bracht Lowie door op schoot of op tafel naast mijn laptop terwijl ik onder andere aan dit verhaal werkte. Dank aan ommie en opa, Thérésina en Johan om tijdens zijn laatste uren zo goed voor hem te zorgen.

Maar nu genoeg ernst. Zoek een rustige en gezellige plek, neem een lekker drankje, en blijf vooral uit de buurt van mobieltjes, zeurende kinderen, nerveuze kleine honden, kortom alles wat het gemunt heeft op uw kostbare aandacht en vrije tijd. Dan leert het verhaal van Laura Helena Van Opstal in Edinburgh ons in de komende uren waarom we niet altijd kwispelstaartend naar de deur moeten rennen wanneer de koeriersdienst aanbelt.

Ik wens u alweer veel leesplezier!

Jan

En blijf vooral onthouden: *no matter what happens, there will always be someone to take it too seriously!*

Laura

Donderdag 29 mei – Edinburgh, Schotland – Drummond Street

Ze gluurt door het spionnetje. Een blonde krullenbol met een racefiets. Een goedkope zonnebril met oranje spiegelglas, fluohesje. Hij heeft zijn rugzak afgezet en rommelt met een pakje brieven. ‘Swift Cycle Couriers’ leest ze op de rug. Dan keert hij zich naar de deur toe. Het putje in zijn brede kin is zichtbaar door zijn rossige stoppelbaard heen.

Ze trekt met een brede glimlach de deur open. ‘Hey cowboy. Belde je voor mij aan?’

Hij beurt helemaal op wanneer hij ziet hoe ze het strakke japonnetje weet te vullen. ‘Mevrouw Van Opstal?’ Hij controleert nog even de enveloppe. ‘Veel belknopjes bij dit gebouw, ik hoop dat ik me niet heb vergist.’

‘Zeker wel veertig, allemaal studenten. En je belde op het juiste.’ Ze giechelt. ‘Ik ben Laura Van Opstal. Júffrouw Laura Van Opstal.’

Pas nu beseft ze dat een versleten T-shirt geen geschikt alternatief kan zijn voor een volwaardige nachtjapon wanneer je er ook mee op straat verschijnt. Zelfs niet met de beeltenis van Bernie Sanders met wollen wanten op je borsten.

‘Aangetekende zending. Kan je hier even aftekenen?’ Hij houdt een klein elektronisch toestel in haar richting, net een stapje buiten haar bereik. Ze trekt de onderkant van het T-shirt strak omlaag terwijl ze zich nieuwsgierig van de drempel op het trottoir waagt.

‘Een kruisje volstaat’, stelt hij gerust.

‘Lijk ik dan nog niet wakker genoeg om zo vroeg in de ochtend een volledige handtekening te presteren?’ grapt ze.

‘Corona. Ik denk aan je veiligheid.’

‘Maak je geen zorgen, ik heb corona al gehad, en ben ook nog eens gevaccineerd. Mijn covidbingokaart is helemaal vol.’

Ze buigt naar hem toe en getroost zich de moeite om de ontvangst van de enveloppe te bevestigen met een uitbundige signatuur. Ze twijfelt er niet aan dat hij in haar decolleté staat te gluren vanachter zijn oranje spiegelglas.

‘Daarzo. Mijn hele naam. Omdat de dappere fietsridder al die moeite voor me heeft gedaan.’

Hij zet verbaasd zijn zonnebril af. ‘Ben ik dat dan, een fietsridder? Welke moeite?’

‘Je hapt nog steeds naar adem. Ik neem aan dat je voor mij de hele helling bent op gefietst? Of brengt Bernie je in verlegenheid?’

Hij loopt rood aan en stopt haar de enveloppe toe. ‘Ik ben wel degelijk naar boven gefietst, en toen wist ik nog niet dat je in nacht-

kledij zou verschijnen. Je bent in elk geval de leukst geklede klant van mijn ronde tot dusver.’

‘Je krijgt waarschijnlijk wel wat vestimentaire ellende te verwerken als fietskoerier, als je onverwacht zo vroeg bij mensen aanbelt. En zonder twijfel ook wel wat opwindends, af en toe?’

De koerier kijkt verlegen. ‘Het is inmiddels halftwaalf. Dit is niet het holst van de nacht. Tijd om van je dag te genieten!’

Ze fluistert samenzweerderig. ‘Ik ben een nachtuiltje. En ik neem aan dat je op zo’n ronde soms wel wat meer te zien krijgt?’

Hij lacht terwijl hij zijn rugzak weer omdoet. ‘Da’s beroepsgeheim, daar mag ik je niets over vertellen. Tot volgende keer!’

Voordat ze een gevat antwoord kan bedenken, zit hij in het zadel en schiet de weg op. Zonder nog verder om te kijken dendert hij de kasseihelling naar beneden. Ze kijkt hem na tot hij voorbij de geparkeerde auto’s in de bocht uit het zicht verdwijnt, en merkt dan pas de bejaarde vrouw op aan de overkant van de straat, die haar afkeurend aankijkt. Laura wuift haar toe alsof ze hartsvriendinnen zijn en wipt naar binnen.

Ze is zelf even buiten adem wanneer ze de vierde verdieping bereikt. Het is een gigantisch handelspand uit de achttiende eeuw, met hoge plafonds en een stenen trappenhuis, dat geen lift heeft. Ze vergrendelt de deur van haar kleine studio en ploft op de bank. Ze inspecteert de voor- en achterkant van de grote bruine enveloppe. *Manila* heet dat hier.

De naam is correct gespeld, het adres klopt. Ze probeert zich voor te stellen wie weet dat ze dit pand bewoont. Ze kent amper haar medestudenten, laat staan hun familienaam of adres. Nog nooit bracht ze iemand mee hiernaartoe. Ook haar vrienden in België kennen haar tijdelijke adres in de Schotse hoofdstad niet. Niet dat het geheim is, maar haar vrienden sturen hoogstens een berichtje met WhatsApp of Messenger. Brieven zijn passé. Behalve voor verjaardagskaartjes, verkeersboetes en officiële briefwisseling van de universiteit verdient de Royal Mail geen penny aan Laura Van Opstal.

Geen naam op de keerzijde. Geen postzegel. Merkwaardig. Ze hoopt op de salontafel een mes of een potlood te vinden, maar dat valt tegen. Dus scheurt ze een dunne strook van de smalle kant van de enveloppe. Luiheid is de beste motor voor creatieve oplossingen. Beter dan opstaan om een mes te zoeken in de keuken. Ze schudt hem leeg. Een nieuwe, kleinere enveloppe, Amerikaans formaat, onthult zich. Deze keer geen adres, enkel haar naam.

Ook van deze enveloppe scheurt ze een fijne strook en schudt opnieuw. Het lijkt wel een set matroesjka’s.

De prentbriefkaart die op de sofa valt, toont indrukwekkende rode rotsformaties, omgeven door een zee van cactussen. Over de foto heen staan grote letters: 'Utah Rocks!'

De keerzijde is handgeschreven, met vulpen. Een stoer maar wat oubollig herenhandschrift.

Vensterbank van mijn bureau.

Let op details.

Fibonatus

Ze draait de kaart om en om. Geen postzegel. Wie is Fibonatus? Probeer iemand haar in het ootje te nemen? Ze kent amper iemand in Edinburgh. Ze studeert hier slechts één semester, en die zit er bijna op. Ook 'Utah' zegt haar weinig of niets. Salt Lake City en mormonen, dat is alles wat ze weet over Utah. En eindeloze wildwestlandschappen. Ze trekt de enveloppe open en kijkt of hij nog iets bevat.

Onderin zit een brief. Ze vouwt hem open.

Bovenaan prijkt het logo van British Airways.

My Trip

Name		eTicket Number	
VANOPSTAL, LAURAMRS		01436771053632	
Flight (BA)1443	From Edinburgh (EDI)	To San Francisco (SFO)	Confirmation Number Confirmed LQL4R8
Date THU 7 JUL	Class Club Europe Business Class	Depart Nonstop 06:55 EDI	Arrive 08:35 LHR
Operation Airline			
British Airways	Airbus A320 jet	Duration 1hr 40mins	
Flight (BA)0285	From Edinburgh (EDI)	To San Francisco (SFO)	Confirmation Number Confirmed IL32R9
Date THU 7 JUL	Class Club World	Depart Nonstop Business Class	Arrive 14:25 SFO 11.20 LHR
Operation Airline			
British Airways	Boeing 777-200 jet	Duration 11hrs 5mins	

Een publiciteitsstunt via aangetekende brief? Dat is gek. Het lijkt wel op haar naam. Alles aan elkaar geschreven. Lauramrs. Gepersonaliseerd, alsof dit echt de bevestiging is van een vlucht, zelfs een ticket. Ze sloft naar het keukentje en zet een ketel water op het vuur voor thee. Ze bekijkt het ticket opnieuw.

Als dit gepersonaliseerde reclame is, is dit erg duur. En het product is niet eens duidelijk. Misschien is dat een deel van het concept? Voor British Airways? Waarom naar San Francisco en niet naar de Bahama's of de Seychellen? Of is het gewoon een grap van andere studenten? Aangezien het op haar naam staat, kan dit onmogelijk een persoonsverginging zijn, laat staan een echt ticket. Misschien is dit een puzzel? Iemand die haar hobby kent?

Ze loopt naar de tafel en klapt haar laptop open. Meteen verschijnt de programmeercode waar ze de voorbije nacht nog aan zat te sleutelen. Ze bewaart die voor alle zekerheid nog even opnieuw, en klikt hem dan weg. Ze surft naar de website van de luchtvaartmaatschappij en zoekt de juiste pagina. Ze voert het ticketnummer in en verifieert of ze geen foutjes heeft getikt.

Haar hart blijft enkele tellen stilstaan.

Passagier: Laura Helena Van Opstal – Mrs.
Edinburgh-San Francisco
Businessclass Club World
Vertrek 7 juli, aankomst 7 juli
Status: bevestigd – betaald

Ze snapt er niets van. Betaald? Een echt ticket? Ze was nog nooit in Amerika. Silicon Valley is de droom van elke student computerwetenschappen. Ze glimlacht. Misschien is dit een stunt van een computerbedrijf? Soms doen ze opmerkelijke inspanningen om goede computeringenieurs over de streep te halen, maar dit is ongehoord. Laura is een ijverige student die goed presteert, maar ze is niet briljant. Een tien voor creativiteit en inzicht, maar een tikje te veel speelvogel om de hoogste toppen te scheren. Ze heeft technisch gezien nog niet eens een diploma. De software-industrie is toch niet zó wanhopig op zoek naar specialisten in encryptie?

Ze staat op en pakt de prentbriefkaart op. 'Vensterbank van mijn bureau. Let op details.' Ze bestudeert elke millimeter van de foto. Een stuk woestijn met felgekleurde rotsen in de verte. Oranje en kreeftenrood. Een zee van cactussen op de voorgrond. Welke details zouden ze bedoelen? Details in het vliegtuigticket misschien? Ze weet niets

van vliegreizen en tickets. Ze maakte vroeger enkele citytrips met tante Mien toen dat nog kon. Rome, Firenze, Venetië. Mien was dol op Italië. En met een vriendje reisde ze twee jaar geleden naar Ibiza. Hun eerste en meteen laatste trip samen. Verder is Laura gewoon Laura van onder de kerktoren. 23 jaar Gent en één semester Edinburgh.

Ze gooit een takje verse munt in een grote kop, voegt een lepel honing toe en giet er heet water in. Ze zet het brouwsel naast de laptop en keert terug naar de website van British Airways. Ze zoekt een lokaal telefoonnummer voor Edinburgh.

Na enkele beltonen volgt het klassieke gedoe met een bandje. Druk 1 voor Engels, 4 voor informatie over uw vlucht. Voer het ticketnummer in en sluit af met een hekje. Uiteindelijk krijgt ze iemand aan de lijn.

‘British Airways, goedemiddag! Waarmee mag ik u van dienst zijn?’

Een opgewekte stem, ze zingt bijna. Een vrolijke tante met een stevig Indiase tongval. Achter de schermen van de luchtvaart is niets ooit zo lokaal als het lijkt. Zelfs een lokaal telefoonnummer in Edinburgh wordt mogelijk beantwoord door een callcentermedewerkster in Visakhapatnam of Haiderabad.

‘Kunt u me helpen? Ik bel voor een mysterie. Daarnet kwam iemand me een vliegticket brengen. Het staat op mijn naam, maar ik weet hier verder niets van.’

‘Hoe romantisch. Misschien een verrassing van uw echtgenoot of uw werkgever? Hebt u voor mij een reserveringsnummer?’

‘Ik heb helemaal geen echtgenoot of een... Ik heb het ticketnummer zonet nog ingetikt op verzoek van uw bandje?’

‘Hebt u geen reserveringsnummer?’

‘O, ik heb hier een bevestigingsnummer. Is dat wat u zoekt? Lima Québec Lima, vier Romeo acht.’

‘Een ogenblikje...’

Laura hoort het holle getokkel van een plastic toetsenbord.

‘Bent u mevrouw Laura Van Opstal?’

‘Precies, dat ben ik. En ik weet niets van dat ticket. Kunt u me bevestigen dat het echt is?’

‘British Airways verkoopt geen valse tickets, mevrouw. Edinburgh-San Francisco. Heenreis in businessclass op 7 juli. De datum voor uw retourvlucht staat nog open.’

‘Wat bedoelt u daarmee?’

‘Dit is een retourticket, maar er is nog geen datum gepland voor de retourvlucht. Die moet u nog bevestigen. Dat kan gewoon telefonisch

bij het plaatselijk kantoor. Of nu meteen. Wilt u nu al een retourdatum vastleggen? Ik kan dat voor u invoeren.'

'Moet dat nu gebeuren?'

'Nee hoor, wanneer u wenst.'

'Kunt u me zeggen wie dit ticket op mijn naam heeft gereserveerd?'

Opnieuw getokkel aan de andere kant. 'Het werd aangekocht via een broker in de VS. Maar ik heb geen naam. Het is betaald vanuit de VS, niet uit Edinburgh. Dat is alles wat ik u kan bevestigen.'

'Hebt u een creditcardnummer?'

'Nee. Dat zou ik u om redenen van privacy ook niet mogen meedelen.'

'Is dit een duur ticket?'

'Voor dit ticket werd 4542 US dollar betaald.'

Laura hapt even naar lucht. Veel mensen moeten twee of drie maanden werken om dat bedrag te verdienen, laat staan het bedrag sparen. 'Kan ik het ticket omruilen? Of kan dat enkel door de persoon die het heeft aangekocht?'

'Dit ticket is *non-refundable*.'

'Dat betekent dat ik naar San Francisco moet vliegen op 7 juli, of het ticket wordt waardeloos?'

De Indiase vrouw lijkt zich te verkneukelen in de situatie. 'U laat het klinken als een straf. Niets verbiedt u om het ticket niet te gebruiken. Maar dat zou zonde zijn, als u het mij vraagt.'

'Dus u bevestigt me dat dit geen grap is?'

De vrouw gniffelt even. 'Het lijkt alsof iemand u heel graag spoedig wil zien in San Francisco. Kan ik nog iets anders voor u doen?'

'Welke papieren heb ik nodig om naar de VS te reizen?'

'U bent Brits?'

'Belgisch.'

'Ik voeg meteen een linkje toe met alle details, dan kunt u dat online regelen. Kan ik dan nog iets voor u betekenen?'

Laura staart even door het raam. Het brede dak van een laag industrieel gebouw, daarachter bruinige gebouwen van de universiteit. Een saaie grijze lucht en enkele meeuwen.

'Nee, voorlopig kan ik hiermee verder. Bedankt.'

'Dan wens ik u alvast een prettige reis!'

De muntthee is nog te heet om te drinken. Ze googelt het telefoonnummer van Swift Cycle Couriers. 'Ecologisch en snel', 'Dag en nacht bereikbaar'. Colinton Mains Road, 242. Ze gebruikt Google Maps en Street View om uit te kienen waar ze gevestigd zijn. Niets

wat lijkt op industriële of economische activiteit. Vier kilometer hiervandaan met de fiets.

Eerst een douche.

Donderdag 29 mei – Edinburgh, Schotland – Colinton Mains Road

Niets doet vermoeden dat hier een koeriersbedrijf gevestigd is. Vrijstaande huisjes. Allemaal licht verschillend, maar met hetzelfde concept: een flinke voortuin en een oprit langs de woning naar een garage achteraan. Op de gevel met het trapje prijkt geen nummer, maar op de vuilnisbakken staat in grote letters '242' gekleefd. Was dat geen rockgroep? Dit is in elk geval de rommeligste tuin van de hele straat, in schrill contrast tot sommige pareltjes van Schots tuinmeesterschap. Het lijkt alsof iemand maanden geleden is begonnen met het aanleggen van een vijver en een rotspartij, en halfweg de werkzaamheden heeft stilgelegd.

Laura maakt haar omafiets vast aan een verkeersbord en wandelt kortdaat naar de woning. Voordat ze aanbelt neemt ze haar bril even af en maakt hem schoon. Op de rit hierheen kwam ze niet terecht in een echte regenbui, maar er waren toch enkele spetters. Iedereen zeurt over regen in België, maar hier wordt zelfs de zonnigste dag geserveerd met een buitje.

De voordeurbel speelt het riedeltje van Big Ben. De eerste keer wekt dat een glimlach op, maar na honderd keer word je daar balorig van, vermoedt ze. Of misschien raak je gewoon verdoofd en merk je het uiteindelijk niet meer op. Het silhouet dat verschijnt achter het matglas van de voordeur, blijkt toe te behoren aan een wat oudere man in sweater. Een stevige bos grijzende krullen en een rond brilletje geven hem de aanblik van een professor. Misschien kunstgeschiedenis, of gynaecologie. Achter hem staat een driftige kleine hond te keffen.

'Is dit het juiste adres voor Swift Cycle Couriers?'

'Oei, mevrouw, normaal nemen we hier geen pakjes aan. We doen alles online, en dan komt een van onze koeriers het bij u oppikken en brengt het meteen naar de bestemming elders in de stad. Maar als u wilt kan ik...'

'Ik kom geen pakje afleveren. Ik heb een vraag.'

'O? Wel, kom erin!'

Ze glimlacht. 'Dank u, ik wil geen misbruik maken van uw gastvrijheid. Ik kreeg vanmorgen via uw diensten een pakje, en ik zou graag de afzender weten. Kunt u me helpen?'

De man kijkt minstens zo bedrukt als de lucht boven hun hoofd.